

НАРЕДБА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЗАКРИЛА НА ДЕЦА С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ

Приета с ПМС № 298 от 17.12.2003 г., обн., ДВ, бр. 111 от 22.12.2003 г., в сила от 1.01.2004 г., изм., бр. 51 от 21.06.2005 г., в сила от 21.06.2005 г., бр. 14 от 14.02.2006 г., в сила от 14.02.2006 г., изм. и доп., бр. 37 от 5.05.2006 г., в сила от 5.05.2006 г.

Библиотека закони - АПИС, т. 1, р. 3, № 190д

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С наредбата се определят условията и редът за осъществяване на специална закрила на деца с изявени дарби.

Чл. 2. Специалната закрила на децата с изявени дарби е система от мерки за гарантиране развитието на дарбите на децата, която им осигурява финансово подпомагане и възможности за изява.

Чл. 3. Право на специална закрила по наредбата има всяко дете с изявени дарби в областта на науката, изкуството или спорта.

Чл. 4. Специалната закрила по наредбата се предоставя с цел:

1. насърчаване на творческите заложби и потребности на децата;
2. осигуряване на възможности и условия за постъпване в спортни училища и в училища по изкуствата;

3. финансово подпомагане и стимулиране чрез стипендии и специализирани образователни програми.

Чл. 5. Специалната закрила по наредбата се осъществява от:

1. (доп. - ДВ, бр. 37 от 2006 г.) министъра на културата, министъра на образованието и науката, министъра на земеделието и горите и председателя на Държавната агенция за младежта и спорта;
2. кметовете на общини;
3. председателя на Държавната агенция за закрила на детето и администрацията, която го подпомага при осъществяване на неговите правомощия;
4. дирекциите "Социално подпомагане" на Агенцията за социално подпомагане.

Чл. 6. Председателят на Държавната агенция за закрила на детето създава и поддържа информационна система за децата, които се нуждаят от специална закрила.

Чл. 7. Дирекциите "Социално подпомагане" на Агенцията за социално подпомагане осъществяват дейност по проучване на индивидуалните възможности и интереси на децата с изявени дарби и насочването им към подходящи учебни заведения, както и насочването им към подходящи форми за ангажиране на свободното им време.

Раздел II

Мерки за закрила на деца с изявени дарби

Чл. 8. Мерките за насърчаване на творческите заложби и потребности на деца с изявени дарби са:

1. подпомагане за обучение в курсове по изкуства, наука и спорт;
2. подпомагане за участие в пленери, обучителни и възстановителни лагери;
3. подпомагане за участие в национални и международни конкурси, олимпиади и състезания.

Чл. 9. Мерките за осигуряване на възможности и условия за постъпване в спортни училища и в училища по изкуствата са:

1. проучване на индивидуалните възможности и интереси на децата с изяви дарби и насочването им към подходящи учебни заведения и към подходящи форми за ангажиране на свободното им време;

2. подпомагане за участие в подготвителни курсове и/или индивидуална подготовка;

3. освобождаване от заплащане на такса за участие в приемни изпити в спортни училища и в училища по изкуствата.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2006 г.) Стипендии за стимулиране на деца с изяви дарби се отпускат на ученици, класирани до навършване на 18-годишна възраст на национален или международен конкурс, олимпиада или състезание, включени в програмата по чл. 11 .

Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2006 г.) (1) Министърът на културата, министърът на образованието и науката, министърът на земеделието и горите и председателят на Държавната агенция за младежта и спорта след съгласуване със заместник министър-председателя, отговарящ за въпросите на младежта и децата, всяка година до 31 януари внасят в Министерския съвет Програма на мерките за закрила на деца с изяви дарби през текущата календарна година. Програмата включва националните и международните конкурси, олимпиади и състезания, за които се прилагат мерки за закрила на деца с изяви дарби по наредбата чрез еднократно финансово подпомагане и стипендии.

(2) Министерският съвет приема с решение програмата по ал. 1.

(3) Министерството на културата координирано с Министерството на образованието и науката, Министерството на земеделието и горите, Държавната агенция за младежта и спорта и Националното сдружение на общините в Република България ежегодно в сроковете за изготвяне на проекта на държавен бюджет за следващата година представя в Министерството на финансите обобщено предложение за финансиране на програмата по ал. 1.

(4) Необходимите средства за изпълнение на програмата по ал. 1 се предоставят по бюджетите на Министерството на културата, Министерството на образованието и науката, Министерството на земеделието и горите, Държавната агенция за младежта и спорта и общините за съответната година.

Чл. 12. (1) (Предишен текст на чл. 12 - ДВ, бр. 37 от 2006 г.) Кметовете на общини правят предложение до дирекциите "Социално подпомагане" на Агенцията за социално подпомагане за включване в общинската програма по чл. 3, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето на мерки за осигуряване на възможности и условия за постъпване в спортни училища и в училища по изкуствата и на мерки за насърчаване на творческите заложби и потребности на деца с изяви дарби.

(2) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2006 г.) Общинската програма за закрила на децата включва и мерките, одобрени с програмата по чл. 11, ал. 1 .

(3) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2006 г.) Общинският съвет всяка година до 28 февруари приема с решение програмата по ал. 1 за текущата календарна година.

Раздел III

Условия и ред за предоставяне на специална закрила на деца с изяви дарби

Чл. 13. (1) Специалната закрила на деца с изяви дарби се предоставя по

искане на:

1. детето;
2. родител, настойник/попечител или лице, полагащо грижи за детето.

(2) Искането по ал. 1 е по образец съгласно приложение № 1 и задължително се мотивира.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2006 г.) (1) Мерките по чл. 8 се осъществяват от министъра на културата, министъра на образованието и науката, министъра на земеделието и горите или от кмета на съответната община чрез предоставяне на еднократно финансово подпомагане на дете от държавно или общинско училище, класирано индивидуално на първо, второ или трето място на национален или международен конкурс, олимпиада или състезание в областта на изкуството, науката и спорта, в размер до три пъти гарантирания минимален доход за страната.

(2) Мерките по чл. 8 за деца с изяви дарби в областта на спорта се осъществяват от председателя на Държавната агенция за младежта и спорта чрез предоставяне на еднократно финансово подпомагане в размер до три пъти гарантирания минимален доход за страната на дете от държавно спортно училище или на дете с физически или със сензорни увреждания от специално училище, класирано на първо, второ или трето място на международно състезание или държавно първенство. Резултатът от класирането се съгласува със съответната българска спортна федерация.

(3) Финансово подпомагане по ал. 1 и 2 се отпуска само за мерки, включени в програмата по чл. 11, ал. 1 .

(4) Финансово подпомагане за мярка по чл. 8 , избрана от детето, се отпуска еднократно за всяка календарна година.

Чл. 14а. (Нов - ДВ, бр. 37 от 2006 г.) (1) За осъществяване на мерките по чл. 8, т. 1 и 2 се представят следните документи:

1. искане за предоставяне на специална закрила съгласно чл. 13, ал. 2 ;
2. копие от удостоверението за раждане или лична карта на детето;
3. служебна бележка от организатора за включване в курс за обучение или за участие в пленер или лагер;
4. документи, удостоверяващи класиране на детето по чл. 14, ал. 1 или 2 , в зависимост от органа, пред който се подава искането;
5. справка от организаторите за вида и стойността на дейностите по чл. 8, т. 1 и 2 .

(2) За осъществяване на мерките по чл. 8, т. 3 се представят следните документи:

1. искане за предоставяне на специална закрила съгласно чл. 13, ал. 2 ;
2. копие от удостоверението за раждане или лична карта на детето;
3. покана за участие в национален или международен конкурс, олимпиада или състезание или документ, потвърждаващ участието;
4. документи, удостоверяващи класиране на детето по чл. 14, ал. 1 или 2 , в зависимост от органа, пред който се подава искането.

Чл. 15. (1) Мерките по чл. 9, т. 1 се осъществяват чрез предоставяне на писмена информация от дирекциите "Социално подпомагане" на Агенцията за социално подпомагане и/или от Министерството на културата и Държавната агенция за младежта и спорта въз основа на подадено искане по чл. 13, ал. 2 .

(2) Мерките по чл. 9, т. 2 се осъществяват чрез предоставяне на еднократно

финансово подпомагане на дете с изявени дарби в размер до гарантирания минимален доход за страната.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2006 г.) Финансово подпомагане по ал. 2 се предоставя само за мерки, включени в общинската програма по чл. 12 .

(4) За осъществяване на мерките по чл. 9, т. 2 се представят следните документи:

1. искане за предоставяне на специална закрила съгласно чл. 13, ал. 2 ;
2. копие от удостоверението за раждане или лична карта на детето;
3. препоръка, покана или служебна бележка за включване в курс за обучение и/или индивидуална подготовка;
4. документ, удостоверяващ, че детето е класирано на първо, второ или трето място на конкурс, олимпиада или състезание в областта на изкуството или спорта на общинско, регионално, национално или международно равнище в съответната календарна година;
5. справка от организаторите за вида и стойността на дейностите по чл. 9, т. 2 .

(5) (Доп. - ДВ, бр. 37 от 2006 г.) От заплащане на такса за участие в приемни изпити в спортни училища и в училища по изкуствата се освобождават деца, класирани на първо, второ или трето място на конкурс, олимпиада или състезание в областта на изкуството или спорта на регионално, национално или международно равнище в съответната календарна година, въз основа на подадено искане по чл. 13, ал. 2 и документ, удостоверяващ това обстоятелство.

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2006 г.) (1) Стипендия за стимулиране на деца с изявени дарби се отпуска от министъра на културата, министъра на образованието и науката или министъра на земеделието и горите на ученик от държавно училище в дневна форма на обучение, който е класиран индивидуално на първо, второ или трето място на национален или международен конкурс, олимпиада или състезание, включени в програмата по чл. 11, ал. 1 .

(2) Стипендия за стимулиране на дете с изявени дарби в областта на спорта се отпуска от председателя на Държавната агенция за младежта и спорта на ученик от държавно спортно училище или на ученик с физически или със сензорни увреждания от специално училище, класиран на първо, второ или трето място на международно състезание или на първо място на финали на държавно първенство, включени в програмата по чл. 11, ал. 1. Резултатът от класирането се съгласува със съответната българска спортна федерация.

(3) Стипендия за стимулиране на деца с изявени дарби се отпуска от кмета на съответната община на ученик от общинско училище в дневна форма на обучение, който е класиран индивидуално на първо, второ или трето място на национален или международен конкурс, олимпиада или състезание, включени в програмата по чл. 11, ал. 1 .

(4) Ученик има право да получава само една стипендия по реда на наредбата или на основание на закон или акт на Министерския съвет.

(5) Когато ученикът отговаря и на условията за получаване на друг вид стипендия, той попълва декларация, че ще получава само една стипендия по избор.

(6) Стипендията се отпуска от министъра на културата, министъра на образованието и науката, министъра на земеделието и горите или от кмета на община от началото на месеца, следващ месеца, през който е възникнало основанието за предоставянето ѝ, и се изплаща от съответното училище за 12

месеца в размер 50 на сто от минималната работна заплата за страната.

(7) Стипендията за дете с изяви дарби в областта на спорта се отпуска от председателя на Държавната агенция за младежта и спорта за 12 месеца за резултати, постигнати през предходната година, описани в ал. 2, и се изплаща от съответното държавно училище в размер 50 на сто от минималната работна заплата за страната.

(8) Учениците губят правото си на стипендия, когато:

1. преустановят обучението си;
2. прекъснат или повторят учебната година с изключение на повтарящите поради болест;
3. имат наложено наказание съгласно чл. 139, ал. 1, т. 2, 3 или 4 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета .

Чл. 16а. (Нов - ДВ, бр. 37 от 2006 г.) (1) За предоставяне на стипендия за стимулиране на деца с изяви дарби се представят:

1. искане за предоставяне на специална закрила съгласно чл. 13, ал. 2 ;
2. копие от удостоверение за раждане или лична карта на детето;
3. документи, удостоверяващи класиране на детето по чл. 16, ал. 1, 2 или 3 , в зависимост от органа, пред който се подава искането;
4. служебна бележка, удостоверяваща, че детето е ученик в дневна форма на обучение, издадена от училището, в което учи - при подаване на искане до министъра на културата, министъра на образованието и науката, министъра на земеделието и горите или до кмета на съответната община;
5. служебна бележка, удостоверяваща, че детето е ученик, издадена от училището, в което учи - при подаване на искане до председателя на Държавната агенция за младежта и спорта.

(2) Искането по чл. 16, ал. 1, 2 или 3 се подава в срок 3 месеца от възникването на основанието за предоставянето на стипендията.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2006 г.) (1) Специалната закрила на деца с изяви дарби се предоставя:

1. за мерките по чл. 8 и 10 - със заповед съответно на министъра на културата, министъра на образованието и науката, министъра на земеделието и горите или на председателя на Държавната агенция за младежта и спорта - за деца от държавни училища;
2. за мерките по чл. 8, чл. 9, т. 2 и чл. 10 - със заповед на кмета на общината - за деца от общински училища.

(2) Искането за предоставяне на закрила се разглежда в едномесечен срок от постъпването му.

Чл. 18. (1) При предоставянето на закрила по наредбата органите по чл. 5 се подпомагат от експертно-консултативни комисии.

(2) Комисиите по ал. 1 са в състав не по-малко от 5 и не повече от 9 членове - експерти в съответната област на науката, изкуството и спорта.

(3) Органът, предоставящ закрилата, приема правила за реда и организацията на работа на комисията.

(4) Комисията представя протоколите от работата си на органа, предоставящ закрилата, заедно с мотивирано предложение по всяко от постъпилите искания.

Чл. 19. (1) Предоставянето на специална закрила по наредбата се отразява в Дневника за записване на деца с изяви дарби, на които е предоставена

специална закрила, съгласно приложение № 2.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2006 г.) Дневникът се води и съхранява от комисиите по чл. 18 .

(3) (Доп. - ДВ, бр. 37 от 2006 г.) Министерството на културата, Министерството на образованието и науката, Министерството на земеделието и горите, Държавната агенция за младежта и спорта и кметовете на общини предоставят данните по ал. 1 за вписване в регистъра по чл. 21, ал. 1, т. 6, буква "а" от Закона за закрила на детето .

(4) Дирекциите "Социално подпомагане" на Агенцията за социално подпомагане предоставят данните по ал. 3 за вписване в информационната система по чл. 17а, т. 9 от Закона за закрила на детето .

(5) Данните по ал. 3 и 4 се предоставят до 10-о число на месеца, следващ тримесечието на предоставяне на закрилата.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Наредбата се издава на основание чл. 5, ал. 3 от Закона за закрила на детето .

§ 2. Наредбата влиза в сила от 1 януари 2004 г.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 115 на Министерския съвет от 15 юни 2005 г. за изменение и допълнение на нормативни актове
(ДВ, бр. 51 от 2005 г., в сила от 21.06.2005 г.)

.....
§ 15. Навсякъде в Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби, приета с Постановление № 298 на Министерския съвет от 2003 г. (ДВ, бр. 111 от 2003 г.), думите "министърът на културата", "министъра на културата" и "Министерството на културата" се заменят съответно с "министърът на културата и туризма", "министъра на културата и туризма" и "Министерството на културата и туризма".

.....
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Постановление № 233 на Министерския съвет от 3 ноември 2005 г. за приемане на Устройствен правилник на Държавната агенция за младежта и спорта
(ДВ, бр. 89 от 2005 г.)

.....
§ 9. Навсякъде в действащите подзаконови нормативни актове думите "министърът на младежта и спорта", "министъра на младежта и спорта" и "Министерството на младежта и спорта" се заменят съответно с "председателят на Държавната агенция за младежта и спорта", "председателя на Държавната агенция за младежта и спорта" и "Държавната агенция за младежта и спорта".

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 15 на Министерския съвет от 31 януари 2006 г. за изменение на нормативни актове на Министерския съвет
(ДВ, бр. 14 от 2006 г., в сила от 14.02.2006 г.)

.....
§ 15. Навсякъде в Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби, приета с Постановление № 298 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 111 от 2003 г.; изм., бр. 51 от 2005 г.), думите "министърът на културата и туризма", "министъра на културата и туризма" и "Министерството на културата и туризма" се заменят съответно с "министърът на културата",

"министъра на културата" и "Министерството на културата".

.....
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Постановление № 96 на
Министерския съвет от 26 април 2006 г. за изменение и допълнение на Наредбата
за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби
(ДВ, бр. 37 от 2006 г., в сила от 5.05.2006 г.)

§ 14. Исканията, подадени по реда на наредбата до влизането в сила на
постановлението, се довършват по досегашния ред.

.....
Приложение № 1

към чл. 13, ал. 2
(Изм. - ДВ, бр. 37 от 2006 г.,
в сила от 5.05.2006 г.)

№ .....

ДО

..... Г.

.....

ИСКАНЕ

за предоставяне на специална закрила

на дете с изявени дарби

Днес, ... Г., ...

(име, презиме и фамилия)

- родител;

- настойник/попечител;

- лице, полагащо грижи за детето;

- дете

лична карта № ....., издадена на .....

от ....., ЕГН ....., месторождение: .....

....., постоянен адрес: .....

.....,

тел. ...., настоящ адрес: .....

.....

На основание на Наредбата за условията и реда за осъществяване на
закрила на деца с изяви дарби отправям искане за предоставяне на специална
закрила на:

....., ЕГН .....

(име, презиме, фамилия на детето)

.....,

(настоящ адрес на детето)

.....

(ученик в)

за:

1. Еднократно финансово подпомагане по чл. 8 или по чл. 9, т. 2 за:

.....

2. Предоставяне на писмена информация по чл. 9, т. 1 за постъпване в
училищата по изкуствата и в спортните училища.

3. Освобождаване от заплащане на такса за постъпване в училищата по
изкуствата и в спортните училища.

4. Финансово подпомагане и стимулиране чрез стипендия по чл. 10:

Мотиви: .....

.....

Прилагам следните документи: .....

.....

..... г.

Подпис: .....

Гр. (с.) .....

Приложение № 2

към чл. 19, ал. 1
(Изм. - ДВ, бр. 37 от 2006 г.,
в сила от 5.05.2006 г.)

ДНЕВНИК

за записване на децата с изявени дарби, на които е предоставена

специална закрила

В .....

(орган, предоставящ закрилата)

Пореден №	Входящ № на искането	Данни за детето (трите имена, ЕГН, месторождение, настоящ адрес, постоянен адрес, телефон)	Искане за предоставяне на специална закрила на дете с изявени дарби	№ на акта за предоставяне на закрилата	Мярка за закрила	Мотиви
1	2	3	4	5	6	7